

Fiskodlingens...

Suomi

MEDDELANDE FRÅN FISKODLINGENS VANNER r. f.

N:o 9.

Kalataloudellinen
Tutkimustoimisto

RIISTA- JA KALATALOUDEN TUTKIMUSLAITOS
KALANTUTKIMUSOSASTO

TORSKFISKE VINTERTID MED REV

AV

CURT SEGERSTRÅLE

Övertryck ur Samarbete N:o 1, 1940.

Torskfiske vintertid med rev.

Ett givande och billigt fiskesätt, som särskilt denna vinter bör användas i våra torskrrika vatten.

Folkförsörjningen och vår för närvarande i hög grad på självushållning byggande livsmedelsproduktion kräver av oss, att alla tillbudsstående naturliga råvarutillgångar sorgfälligt utnyttjas. Här har vår fiskerinäring sin betydelsefulla uppgift att fylla särskilt i kusttrakterna och det främst i de yttre vattnen, där strömming och torsk nu står att erhålla i vida områden. Här har även skärgårdsbefolkningen tillfälle att under intensiv arbetsuppfyllelse visa sin kärlek till fosterlandet, samtidigt som den mångenstädes har möjlighet att i hemtrakterna förtjäna sitt levebröd under fäderneärvd yrkesutövning, låt vara att kringskuren rörelsefrihet och de ungas deltagande i försvaret av fosterlandet avsevärt försvårar arbetet.

Torskfisket med rev under isen flerstädes ännu okänt bland fiskarena.

Att torskfisket vintertid ännu icke vunnit större spridning i vårt land i de trakter, där torsk finnes av gammalt, beror till stor del därpå, att man icke känt till, huru vinterfisket skall bedrivas, ej heller vetat, var torsken står att taga. Ställvis har man visserligen fiskat torsk med nät, som utsatts på övligt sätt med tillhjälp av linor, som flötats under isen med begagnande av en

lång flötningsstång. Men fisket med rev, som är vida billigare och tidvis mycket mera effektivt än fångsten med nät, är tyvärr tills vidare nästan okänt bland fiskarena i vår yttre skärgård i sydvästra Finland och kring Åland, där torsken har sitt huvudsakliga tillhåll. Ej heller har detta fiskesätt i större omfattning kommit till användning i västra Nyland, där dock ställvis synnerligen goda betingelser finnas för ett indräktigt torskfiske just vintertid med rev på djupt vatten. Detta fiske med rev under isen förtjänar därför att beskrivas.

De uppgifter, som nedan lämnas, härstamma från Söderby i Strömfors i östra Nyland, där främst den gamla fiskarveteranen, f. d. lotsen Johannes Thomasson redan år 1927 ute på fjärdarna vid Orregrund för mig demonstrerade torskfisket med rev. Så vitt jag vet, är detta sätt att fiska med rev Thomassons egen uppfinning.

Fiske med rev under isen bedrivs i allmänhet ej på platser, där vattendjupet understiger 10 famnar. Revarna bli annars väl korta, såvida man icke vidtager extra arrangemang för att kunna ha en längre rev utsatt under isen — ofta då med tillhjälp av små block under isen vid ändvakarna och genomlöpande lina med tyngd i vardera ändan av reven.

Slutningarna mot djupet oftast goda fiskeplatser.

Bästa platserna för torskfiske med rev äro vanligen slutningarna från grund eller holmar ned mot djup i utanföriggande vatten. Särskilt bra fiska ofta revar, som utsatts i sänkan mellan tvenne grund. Man strävar i sådana fall efter att få en del av reven liggande ovan hård, en annan del ovan mjuk botten.

Gäller det att sätta ut reven på öppna, djupa fjärdar, vilket även förekommer, så bör man genom lodning undersöka, att botten över vilken reven är dragen, icke består av svartaktig dy utan är av ljusare slag, helst av gråbrun färgton. Erfarenheten har nämligen visat, att torsk i allmänhet skyr dylik svart botten.

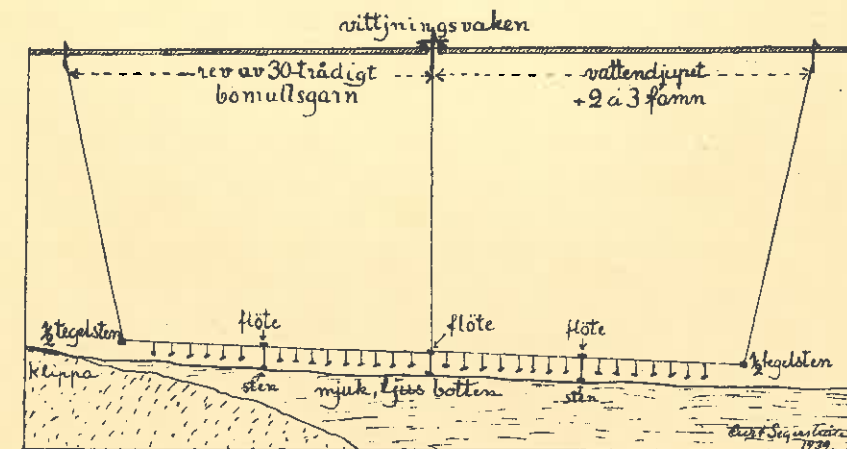
Biologiskt sett torde det vara så att förstå, att bottenjur, som torsken direkt förtär — mest spånakäringar, d. v. s. »kaskor» eller »grundskorvar» (på österbotnisk dialekt) och bärande det latinska namnet *Mesidothea entomon* — icke trivas på svart botten. Även norsken, som åtminstone i östra Ny-

land spelar en viktig roll som torskföda vintertid, undviker enligt fiskarens erfarenheter såväl i östra Nyland som utanför Karelska Näset dylik svart botten. Alltså bör botten, där torskreven utsättes, före revutsättningen undersökas genom lodskott, såvida bottenarten ej tidigare är bekant.

Har man övertygat sig om, att botten är god på den plats, där man vill utsätta torskreven, så går man upp en linje, som motsvarar dubbla vattendjupet. Mitt på denna linje hugges upptagningsvaken och 2 à 3 famnar förbi ändpunkterna på den uppgångna sträckan de båda ändvakarna. Utsättningsättet i sin helhet framgår av bilden nedan.

Reven bör helst vara av 30-trådigt, tafsarna av 21—24-trådigt fiskargarn. För det sista stycket av långreven använder man dock helst 24-trådigt garn för att sedan efter fiskeperiodens slut kunna avslita reven tätt under isen. Ändvakarna öppnas nämligen ej under fisketiden, utan få helt frysa till.

Reven flötas under isen med stång på övligt vis eller nytt-

Schematisk bild av torskrev, utsatt under isen.

jar man härför spadar enligt den i östra Finland ute på notisarna vanliga och mycket praktiska metoden.

Av vikt är att tillse, att reven får ett rätt läge med betena helst c:a $\frac{1}{2}$ m ovanför bottnen. Detta ernär man genom att sätta flöten och stenar med lämpligt långa sänkband såväl mitt under vittningsvaken som ungefär mitt på de båda flyglarna. Thomasson använder härvid tvenne vanliga, vid storryssjorna nyttjade sammanbundna korkar samt stenar av sådan tyngd, att de jämnt och nått draga flötena under vattnet.

Avståndet mellan krokarna är c:a $1\frac{1}{2}$ m eller något mer än dubbla tafslängden. Krokarna äro stora, så att de även giva styvning åt den $\frac{1}{2}$ nors eller strömming, som vanligen nyttjas som bete.

Bekvämligt vittjning av reven.

Vittjningen sker vid mittvaken, som för ändamålet upphugges. Ändvakarna lämnas däremot orörda, vilket avsevärt förenklar fisket. Sedan man fått upp revens mittflöte och sten på isen, vittjas först den ena, därpå den andra sidan, efter det den först vittjade delen åter sänkts på sin plats. Sedan båda sidorna vittjats och nya beten vid behov påsatts, sänkes hela mittpartiet långsamt mot bottnen. Där drages sedan reven tämligen parallellt med bottnen av de halva tegelstenar, som fastbundits på dubbla vattendjupets avstånd från varandra i vardera ändan av den parallellt

med bottnen liggande, delen av reven.

Vid vittjningen användes ofta ett enkelt vindskydd av säckduk, som spännes upp mellan några käppar på sådant sätt, att säcktyget med sina stöd får en om en lappkåta påminnande form med öppning på läsidan. »Skidkälkar» — lätta stolpkälkar med skidartade medar — nyttjas vanligen för transporten av fisk och redskap över isarna, då icke sparkstöttingar kunna brukas för förets skull.

Torskfisket med rev ställvis ett lönande arbete.

Detta sätt att fiska torsk har väl fött sin man under år, då torsktillgången har varit god, såsom t. ex. år 1926 i de östnyländska vattnen. Den vintern togs nämligen i vattnen kring Orregrund flera tusen kg torsk och därav den ogensägligt största delen just med rev, resten med nät.

Fiskesättet kan därför varmt rekommenderas särskilt för utskärsfiskarena i västra Nyland, i åboländska skärgården och ute på de åländska öarna. Det kan skapa fiskarbefolkningen en ny inkomstkälla och det ställvis av betydande omfattning. Samtidigt gagnar det vårt eget lands livsmedelsförsörjning. Varje kg fisk, som i vinter tages ur djupet, är ett värdefullt tillskott vid livsmedelsproduktionen. Men behandla fisken rätt, annars förlorar den betydligt i värde! Se härom närmare i Samarbete N:o 50, 1939.

Curt Segerstråle.